Inntrykk fra Zürich

Det europeiske selskapet for meteorologi har diskutert FNs klimapanel.

RASMUS BENESTAD
seniorforsker,
Meteorologisk institutt
(rasmus.benestad@met.no)

Den årlige konferansen til European Meteorological Society – EMS2010, ble nylig arrangert i Zürich. Global Climate Services var hovedemne. Dette handler om høyoppløste griddete data og kommunikasjon til brukere. Men det var liten kontakt mellom klimaforskere og journalister i Zürich, for mediene glimret med sitt fravær. Jeg tror det er et tosidig problem: Journalistene er ikke interessert, og forskerne legger ikke sine foredrag nok til rette for utenforstående. Likevel, konferansen hadde et par sesjoner om kommunikasjon, media, utdanning, og tilpassing.

Hovedtrykket på kommunikasjon foregikk i plenum, med en paneldebatt som hovedsakelig dreide seg om FNs klimapanel (IPCC) og uroen rundt de stjålne e-postene fra University of East Anglia som ble offentliggjort i 2009. I panelet satt Fred Pearce, som har skrevet om den såkalte Climategate-affæren, og som oppdaget at det stod feil om Himalayas isbreer i IPCCs andre hovedrapport. Noen kolleger reagerte på at jeg hadde invitert ham til å sitte i panelet, men reaksjonen tok jeg for å være en god ting: den viser engasjement! IPCC var representert ved Thomas Stocker, men også Robert Dirkgraaf fra InterAcademy Council som ledet den uavhengige granskningen av IPCC, var med i panelet.

> Journalistene er ikke interessert, og forskerne legger ikke sine foredrag nok til rette for utenforstående.

Når det gjelder IPCC, er det foreslått endringer i hvordan arbeidet er ledet på og det er foreslått etablering av klare prosedyrer. IPCC hadde ikke noe krisehåndteringsapparat, og en uheldig respons fra IPCC kom i etterkant av oppdagelsen av feilen i andre hovedrapport. Kommunikasjonstrategien var med andre ord uprofesjonell og dårlig rustet til å takle den voldsomme kritikken. Et annet aspekt er veksten av nye medier, som det vi kaller internettets bloggosfære, og hvilken rolle disse betyr. Det er ikke bare klimaet som endrer seg, men også situasjonen rundt forskningen og samfunn. Litt ironisk og satt på spissen, kan man si at det har vært en klimaendring i forskernes rolle som forskere flest ikke har innsett (se Chris Mooney, «Unscientific America», 2009).

God kommunikasjon av usikkerhet er viktig, spesielt i forbindelse med klimaservicesentre. Men også når det gjelder forskningsformidling generelt og i klimadebatten. Et annet poeng er at det viktigste ikke er hvem som har rett, men hvilken forklaring som er mest troverdig.

Åpenhet og transparens er viktig for troverdighet til resultat så vel som til forskere. Men også tvilerne må vise mer åpenhet dersom de ønsker å bli tatt på alvor. I tillegg til åpenhet, er det nødvendig med retningslinjer – såkalte codes of ethics – for hvordan man bør opptre i det offentlige rom. De ulike partene i klimadebatten forholder seg til ulike kjøreregler, noe som gjør debatten mer uoversiktlig og forvirrende enn oppklarende. Derfor bør slike retningslinjer gjelde alle partene. Akademikere som uttaler seg med faglig autoritet om kontroversielle ting, har et ansvar for å sørge for at påstandene er etterrettelige. Uriktige uttalelser påvirker ikke bare samfunnets forståelse, men også anseelsen til vitenskapen generelt og lærestedet hvor man ble uteksaminert. Både EMS og American Meteorological Society har begynt å jobbe med slike retningslinjer.

Neste EMS-konferanse vil bli holdt i Berlin 12.–15. september 2011. Vil media være bedre representert da?